

Maailman ja Suomen talous koronakriisissä

Euro & talous -tiedotustilaisuus 22.4.2020

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Suomen Pankin artikkelia (www.eurojatalous.fi)

Julkaistu tänään 22.4.

- Maailmantalouden äkkipysähdys (Iikka Korhonen, Kimmo Virolainen)
- EKP:n rahapolitiikan toimet koronapandemian aikana (Niko Herrala, Jarmo Kontulainen)
- Suomen Pankki käynnisti toimintansa yritystodistusmarkkinoilla (Jarno Ilves)
- Koronakriisiin vastaavia talouspolitiikan toimia eri maissa (Tuulia Asplund, Pasi Ikonen, Michaela Schmöller, Juuso Vanhala, Lauri Vilmi)
- Yritysten maksuvaikeudet koronapandemiassa – laskelmia yritysaineistolla (Juuso Vanhala)
- Koronaepävarmuus pitkittää ja pahentaa talouden taantumaa (Annika Lindblad, Mikko Sariola, Aino Silvo)

Julkaistu viime viikkoina

- Skenaarioita Suomen talouden kehityksestä lähivuosina, 7.4.2020
- Dealing with the costs of the COVID-19 pandemic – what are the fiscal options? (Gene Ambrocio, Mikael Juselius), BoF Economics Review 2/2020, 9.4.2020

Koronakriisi kasvattanut taloudellista epävarmuutta historiallisen paljon

Epävarmuusindikaattori pohjautuu osakkeiden hintoihin (VIX-indeksi) ja maailmanlaajuisista talouspoliittista epävarmuutta kuvaavaan mittariin (EPU).

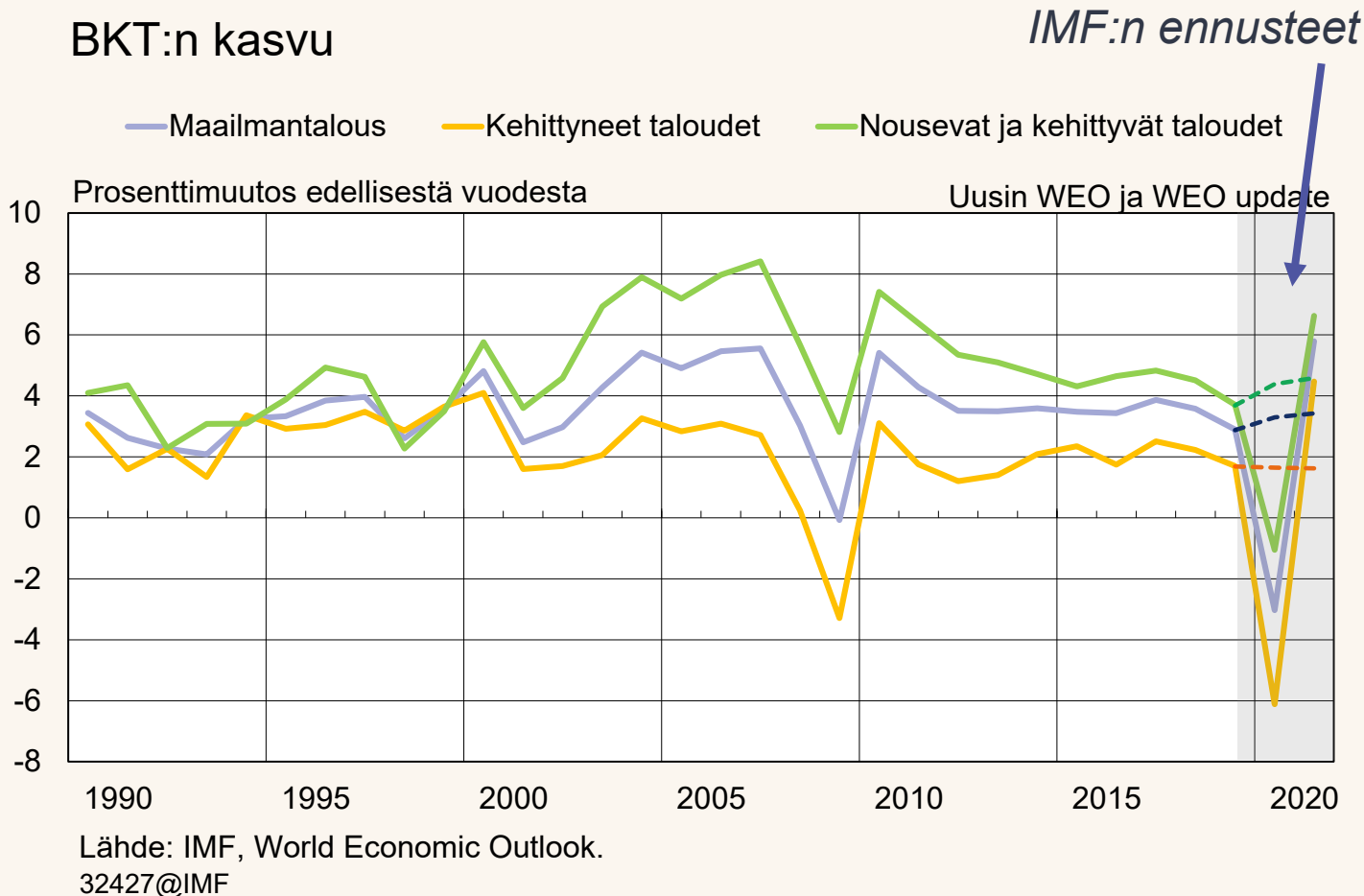
Lähde: Lindblad ym. 2020.

Lähteet: Bloomberg ja Suomen Pankin laskelmat.

Indeksi kuvaa VIX-indeksistä ja globaalista EPU-indeksistä muodostettua normalisoitua epävarmuusindikaattoria. Indeksien arvo kertoo, kuinka monta keskihajontaa historiallisen keskiarvonsa ylä- tai alapuolella indikaattori on.

22.4.2020
eurojatalous.fi
39487@Kuvio_Riskifaktori

Maailmantalouden tuotanto näyttää supistuvan vähintään yhtä paljon kuin finanssikriisissä – ja äkillisemmin

- Talous on nyt osin pysäytetty useassa maassa, jotta pandemia saataisiin hallintaan
- Tuotannon pudotus on hyvin jyrkkä, mutta sen ajallisesta kestosta on epävarmuutta
- Tulevaa kehitystä arvioidaan erilaisten skenaarioiden avulla – sekä **epidemian nujertamisen ajankohta** että **talouspolitiikka** vaikuttavat siihen, mikä skenaario tulee lopulta toteutumaan
- IMF:n tuoreen ennusteen mukaan maailmantalous supistuu tänä vuonna n. 3 %

Koronapandemia iskee talouden aktiviteettiin kaikkialla (IMF:n ennusteet)

Maailman
-talous

Kehittyneet
taloudet

Nousevat
ja
kehittyvät
taloudet

Euroalue

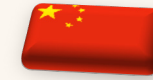
Yhdysvallat

Japani

Iso-
Britannia

Kiina

Intia

Venäjä

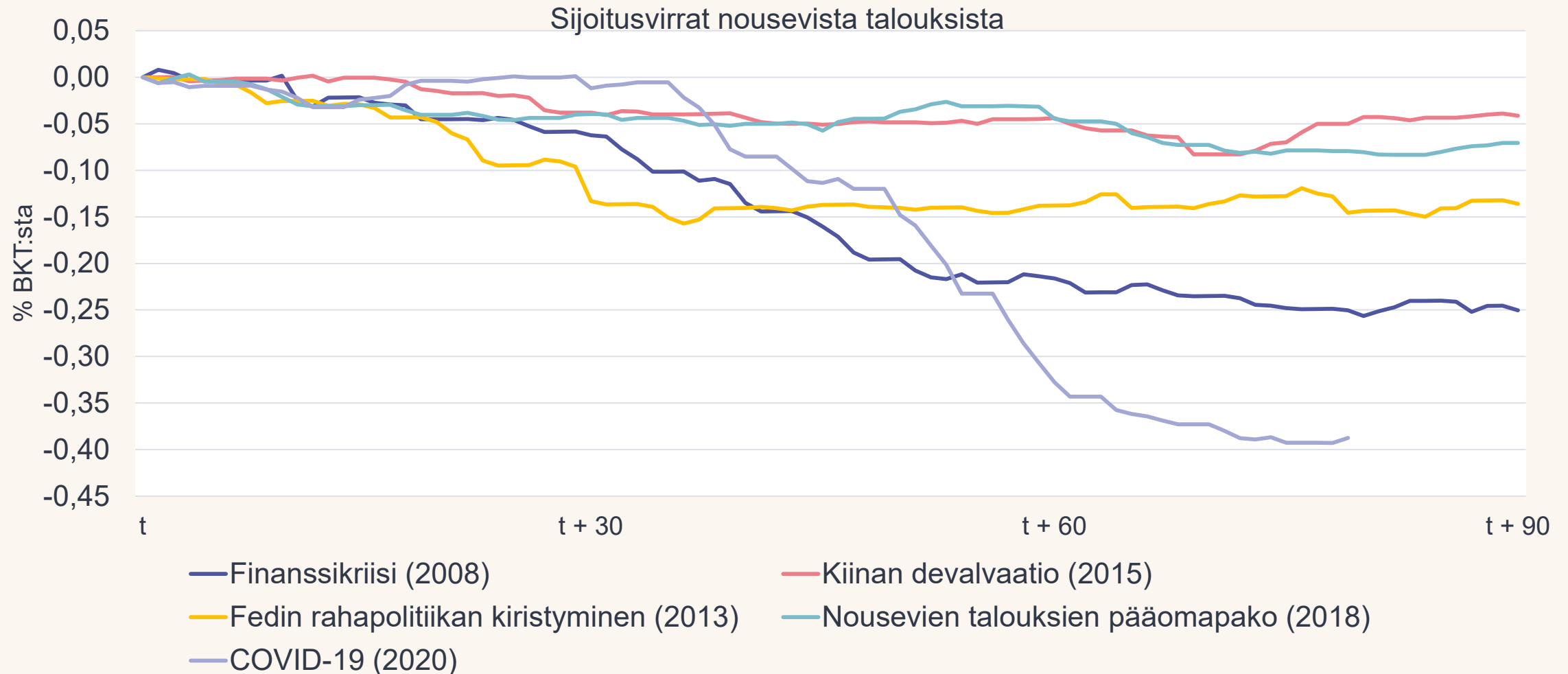

Brasilia

	Maailman -talous	Kehittyneet taloudet	Nousevat ja kehittyvät taloudet	Euroalue	Yhdysvallat	Japani	Iso- Britannia	Kiina	Intia	Venäjä	Brasilia
2019	2.9	1.7	3.7	1.2	2.3	0.7	1.4	6.1	4.2	1.3	1.1
2020 ^e	-3.0	-6.1	-1.0	-7.5	-5.9	-5.2	-6.5	1.2	1.9	-5.5	-5.3
2021 ^e	5.8	4.5	6.6	4.7	4.7	3.0	4.0	9.2	7.4	3.5	2.9

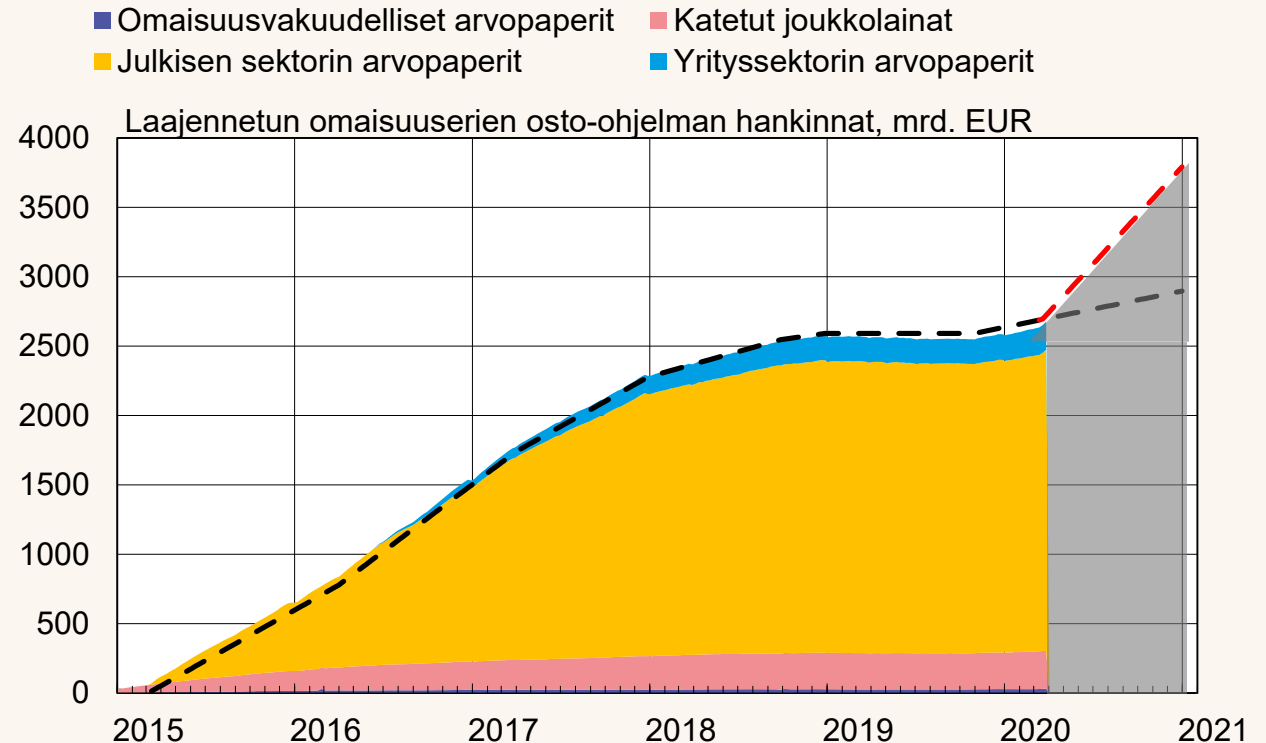
Lähde: IMF World Economic Outlook, April 2020

Nousevien talouksien tilannetta vaikeuttaa pääomien voimakas ulosvirtaus

EKP pitää rahoitusolot erittäin kevyinä ja tukee siten euroalueen talouksia kriisin ylitse

- Keskuspankin tehtävä on nyt varmistaa edullinen rahoitus kotitalouksille ja yrityksille – tyydyttämällä kasvaneet likviditeettitarpeet ja ylläpitämällä keveitä rahoitusoloja
- Arvopapereiden laajassa osto-ohjelmassa (APP) (20 mrd €/kk) 120mrd. lisäostot vuoden loppuun saakka
- EKP:n uudessa pandemiaan liittyvässä osto-ohjelmassa (PEPP) ostoja tänä vuonna 750 mrd. edestä
- Yritystodistusten ostoja kasvatettu
- **Netto-ostoja yli 1000 mrd. edestä tänä vuonna**

Mustalla katkoviivalla syyskuussa 2019 ilmoitettu tavoitetaso ja punaisella maaliskuussa 2020 ilmoitettu tavoitetaso.

Lähde: EKP.

39468@EAPP (2)

Miten EKP:n toimien lisäkapasiteettia on kasvatettu?

- EKP on kasvattanut ja keventänyt likviditeetin tarjontaa pankeille
 - Ylimääräisissä silta-operaatioissa jaettu yli 250 mrd. euroa -0,5 % korolla
- Pidempiaikaisten kohdennettujen luottojen (TLTRO-III) ehtoja on kevennetty
 - Lainalmiittiä kasvatettu 50 prosenttiin pankkien lainakannasta
 - Luottojen määrä voi nousta 3000 mrd. euroon
 - Kolmen vuoden operaatiossa korko nyt jopa -0,75 %
- Uusissa dollarioperaatioissa jaettu yli 130 mrd. dollaria
 - Dollarioperaatiot ovat osa kansainvälistä keskuspankkien välistä yhteistyötä. Verkostoon kuuluvat EKP:n ja Fedin lisäksi Japanin, Ison-Britannian, Sveitsin ja Kanadan keskuspankit
- Vakuusehtoja on tilapäisesti helpotettu tilapäisesti, jotta pankit voivat paremmin luotottaa reaalityaloutta
 - Vakuuksien aliarvostuksia laskettu 20 %
 - Lisälainasaamiskehikkoa laajennettu
 - Toimia luottoluokitusten laskua vastaan selvitetään

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toimet yritysten rahoituksen turvaamiseksi

- Suomen Pankki ostaa yritystodistuksia miljardilla eurolla Suomessa
 - Helpottaa välillisesti myös pienten yritysten tilannetta, kun vapauttaa pankkien luotonantokapasiteettia
- Pankkien pääomavaatimuksia on kevennetty, ja niille on suositeltu voitonjaosta pidättäytymistä
- Kun pääomavaatimuksia on helpotettu ja rahoituksen ehdot tehty hyvin suotuisiksi, pankkien on lupa olettaa olevan täysillä mukana kansallisissa talkoissa, kuten ne nyt näyttävät olevankin

Suomen talous koronakriisissä

Euro & talous -tiedotustilaisuus 22.4.2020

Johtokunnan neuvonantaja Lauri Kajanoja
Suomen Pankki

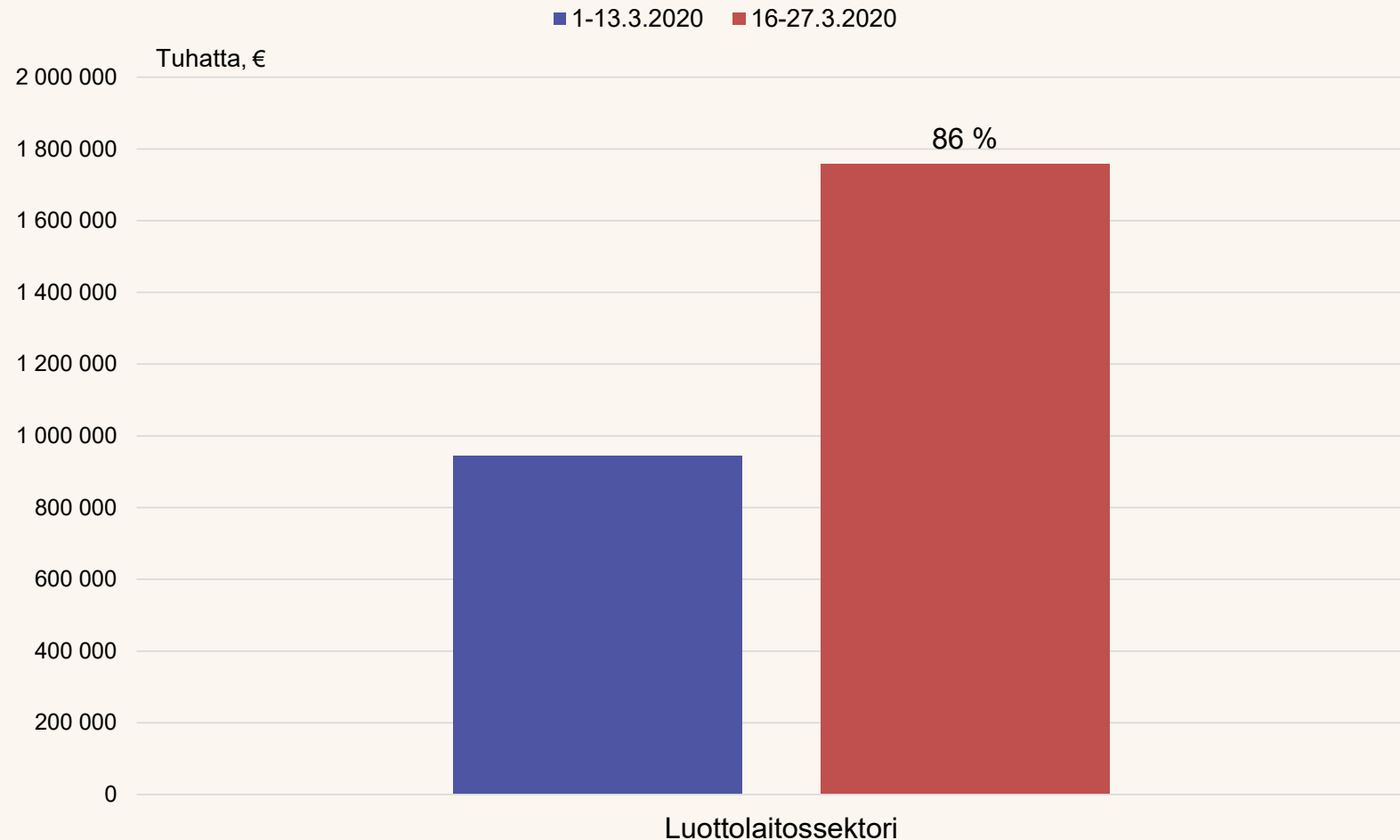
Suomen talouden näkymät koronakriisin iskettyä

- Suomen Pankin laskelmien mukaan Suomen BKT supistuu tänä vuonna 5–13 %.
- Oleellista on, kuinka kauan rajoitustoimia joudutaan pitämään voimassa ja kuinka paljon konkurssit ja työttömyys lisääntyvät.
- Mikäli terveydenhuollon voimavaroja lisäämällä voidaan nopeuttaa epidemian saamista hallintaan ja siten aikaistaa rajoitteiden purkamista, olisi lisäpanostuksilla hyvin suuret hyödyt paitsi terveyden myös kansantalouden kannalta.

Pankkien yritysrahoituskyselyn tulokset:

Uusien yritysluottojen määrä kasvanut kyselyn aikana

Kuinka paljon uusia yritysluottoja pankkinne myönsi kyselyä koskevana aikana, prosenttimuutos edellisestä periodista

- SP:n, VM:n ja Fivan erilliskysely pandemian vaikutuksista yritysrahoitukseen
- Kyselyyn vastannut kahdeksan luottolaitosta
- Ensimmäinen kysely kattaa periodit 1.-13.3. ja 16.-27.3.

Lähde: Suomen Pankin, Valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan erilliskysely

Pankkien yritysrahoituskyselyn tulokset:

Pandemian vaikutukset näkyvät yritysluototuksessa laajasti

- Pankkien yritysluotonanto kasvoi kaikissa yrityskokoluokissa
- Kriisi on iskenyt laaja-alaisesti eri toimialoihin
- Finnveran takauksella myönnettyjen luottojen määrä on kasvanut merkittävästi
- Lyhennysvapaita on haettu aktiivisesti
- Pankit: Luotonmyöntökäytäntöjä ei ole muutettu eikä lainanhoitajoustojen hinnoittelua kiristetty tässä tilanteessa

Talouden tukeminen: Poikkeuksellinen kriisi edellyttää poikkeuksellisia politiikkatoimia

- Kun monen yrityksen toiminta on nyt estynyt, nopeat tukitoimet konkurssien välttämiseksi ovat tarpeen – ilman kankeita prosesseja
- Suomen Pankin laskelmat (Juuso Vanhala):

Kassa on tyhjä 3 kk:n rajoitusten jälkeen ilman lisävelkaa tai tukea

n. 50 %:lla yrityksistä

majoitus ja ravitsemus, kauppa

n. 20–50 %:lla yrityksistä

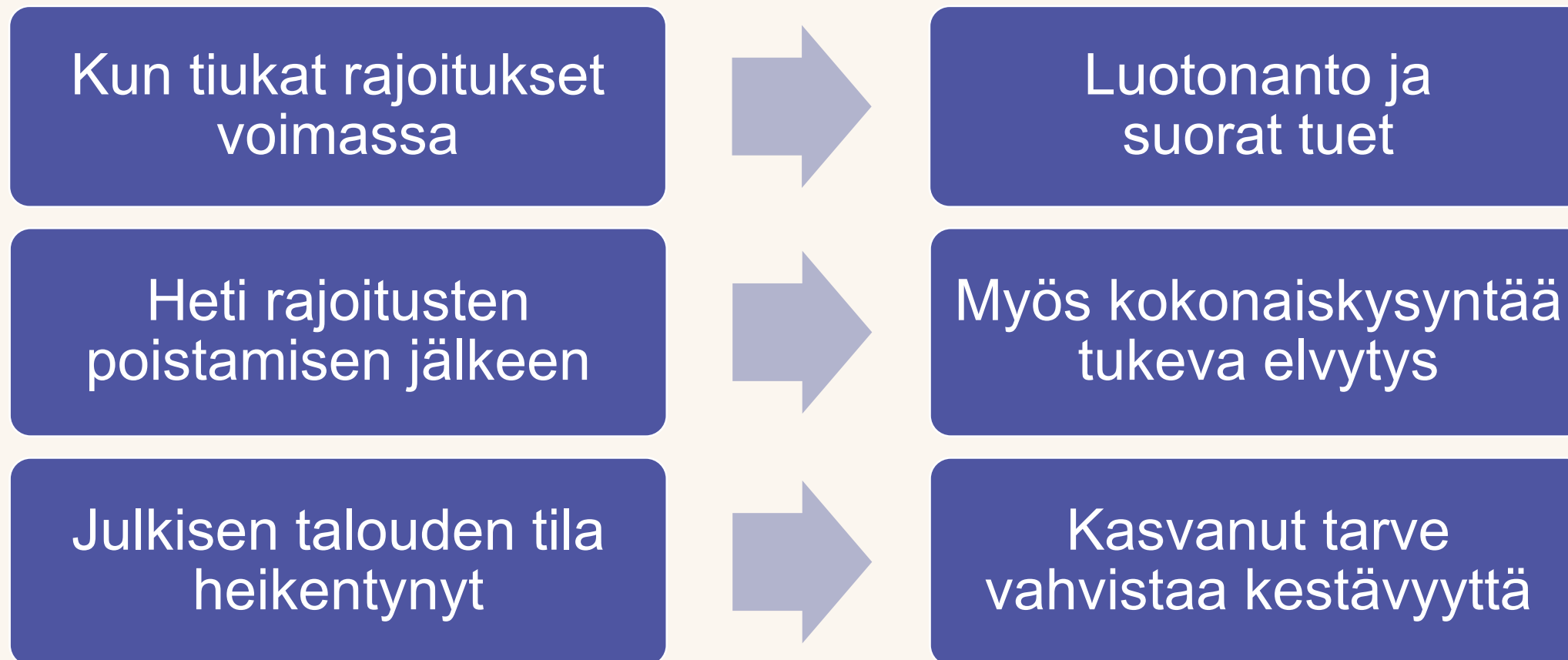
kuljetus ja varastointi, teollisuus

- Luotonannon ja maksulykkäyksien lisäksi tarvitaan suoraa tukea yrityksille, koska moni yritys ei voi tai ei uskalla velkaantua paljon

Talouden tukeminen eri maissa

- Eri maissa yrityksiä tuettu monin keinoin: takauksilla, suorilla tuilla sekä verotuksen ja maksujen lykkäämisillä
- Kuinka suuri osa yritysluottojen riskeistä julkisilla takauksilla syytä ottaa? Mm. Saksassa eräin ehdoin jopa 100 %.
- Työpaikkojen säilymistä ja kotitalouksia tuettu monissa maissa, Suomessa vastaavaa tarjoaa lomautusjärjestelmä ja lomautuksen aikainen työttömyysturva
- Monessa maassa työehdot joustavat kriiseissä enemmän kuin Suomessa tukien työllisyyttä
 - Tärkeää, ettei Suomessa kävisi kuten finanssikriisin alussa

Julkinen talous: painopisteitä eri vaiheissa

Työllisyys kasvuun rajoitusten purkamisen jälkeen?

- Riski työttömyyden jäämisestä suureksi kasvaa, jos rajoituksia joudutaan pitämään voimassa pitkään
- Jotta kysynnän elpyminen kasvattaa tuotantoa ja työllisyyttä, yrityksillä pitää olla hyvät mahdollisuudet laajentaa toimintaansa
- Välttämättömät toimeentuloa tukevat ratkaisut syytä tehdä niin, että ne tukevat työllisyyttä

Kriisin jälkeen uusi tilanne mutta jatkoa pitkäaikaisille trendeille

- Kun taloutta tuetaan julkisilla varoilla, etusija sellaisille hankkeille, jotka tukevat kestävyyttä ja kasvattavat tuotantomahdollisuuksia
 - Investoinnit ilmastonmuutoksen hillintään yhä tarpeen
 - Panostaminen koulutukseen sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan edellytyksiin
 - Syrjäytymisen torjuminen

Nyt tärkeää toimia yhdessä, meillä ja muualla

- Yhteiset eurooppalaiset ratkaisut ovat myös Suomen etu, koska omakin taloutemme on hyvin riippuvainen Euroopan talouden kehityksestä ja elpymisestä.
 - Yksin voimme elvyttää kotimaista kysyntäämme, mutta vientiä emme.
- EKP tekee rahapolitiikallaan oman osuutensa kotitalouksien ja yritysten selviytymiseksi yli vaikean ajan
- Pahemmastakin on selvitty – tästäkin selvittää, kun puhalletaan yhteen hiileen, sekä kotimaassa että kansainvälisesti

Kiitos!

suomenpankki.fi